

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännöissämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 1316/2016/TN, joka koskee väitettyjä puutteita Euroopan investointipankin avoimuuspolitiikassa

Päätös

Kanteluasia 1316/2016/TN - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 27/02/2017 - Päätökset, pvm 23/05/2018 - Asiaan liittyvät toimet** Euroopan investointipankki (Ei hallinnollista epäkohtaa) | Euroopan investointipankki (Toimielin sopi asian) |

Asia koskee kantelua väitetyistä puutteista Euroopan investointipankin (EIP) avoimuuspolitiikassa. Kantelija vei asian ensin EIP:n sisäisen valitusjärjestelmän käsiteltäväksi, mutta valitusta ei otettu tutkittavaksi. Sen jälkeen kantelijat kääntyivät oikeusasiamiehen puoleen kyseenalaistaakseen EIP:n valitusjärjestelmän päätöksen ja toistaakseen huolensa siitä, että EIP:n avoimuuspolitiikka ei noudattanut tiedonsaantia koskevia EU:n ja kansainvälisiä sääntöjä.

Oikeusasiamies tiedusteli, miten valitusta oli käsitelty EIP:n valitusjärjestelmässä. Hän totesi EIP:n aloittaneen valitusjärjestelmän toimintalinjojen ja menettelyjen tarkistuksen, jossa selkeytetään sitä, miten EIP:n olisi käsiteltävä julkisia huolenaiheita, jotka eivät sisälly valitusjärjestelmän toimivaltaan.

Oikeusasiamies arvioi myös, noudatetaanko EIP:n avoimuuspolitiikassa EU:n sääntelykehystä.

Oikeusasiamies totesi, että vaikka tietyissä EIP:n avoimuuspolitiikan määräyksissä on parantamisen varaa, sitä ei kuitenkaan ole formuloitu siten, että kyseessä olisi hallinnollinen epäkohta. Oikeusasiamies teki useita parannusehdotuksia, joiden tarkoituksena oli kannustaa EIP:tä parantamaan avoimuuspolitiikassaan tiettyjen artikloiden muotoilua.

Kantelun tausta

1. Kolmen ympäristöjärjestön – ClientEarthin, CEE Bankwatch Networkin ja Counter Balancen – tekemä kantelu koskee väitettyjä puutteita Euroopan investointipankin (EIP) avoimuuspolitiikassa sekä tapaa, jolla EIP:n sisäinen valitusmekanismi vastasi alun perin EIP:lle tehtyyn kanteluun.

2. Julkisen kuulemisen jälkeen EIP:n hallintoneuvosto hyväksyi 6 päivänä maaliskuuta 2015 uuden avoimuuspolitiikan, jolla korvattiin vuodesta 2010 voimassa ollut versio [1]. Kantelijat tekivät 16. helmikuuta 2016 EIP-CM:lle kantelun siitä, että avoimuuspolitiikka ei ole EU:n ja kansainvälisten tietojen saatavuutta koskevien sääntöjen mukainen.

3. EIP-CM ilmoitti 1 päivänä maaliskuuta 2016 vastaanottaneensa kantelun ja ilmoitti kantelijoille, että heidän valituksensa oli rekisteröity ja että EIP-CM tarkasteli valitusta uudelleen. Kirjeessä ilmoitettiin kantelijoille, että ne voivat odottaa virallista vastausta 23 päivään syyskuuta 2016 mennessä.

4. EIP-CM jätti 10.6.2016 päivätyllä kirjeellä useimmat kantelun näkökohdat tutkimatta, lukuun ottamatta kantelun 1.2.2 kohtaa, jossa esitettiin väite, jonka mukaan EIP:n käytännöt eivät olleet sen oman avoimuuspolitiikan mukaisia. Kantelijat kääntyivät 6. syyskuuta 2016 Euroopan oikeusasiamiehen puoleen.

Tutkimus

5. Oikeusasiamiehen ja EIP:n allekirjoittaman yhteisymmärryspöytäkirjan [2] mukaan kantelijoiden olisi ennen oikeusasiamiehen puoleen kääntymistä käytettävä tehokasta EIP:n sisäistä valitusmenettelyä. Oikeusasiamiehen oman tutkimuksen lähtökohtana on se, miten EIP-CM on käsitellyt kantelussa esitettyjä asioita.

6. Oikeusasiamies katsoi, että kantelu voidaan ottaa tutkittavaksi, lukuun ottamatta EIP:lle tehdyn alkuperäisen kantelun kohdassa 1.2.2 esitettyjä huolenaiheita, jotka olivat ainoa seikka, jonka EIP-CM oli ottanut tutkittavaksi ja jota tutkittiin edelleen. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen kantelijoiden kannasta, jonka mukaan

1) EIP-CM katsoi virheellisesti, että suurinta osaa alkuperäisestä kantelusta ei voitu ottaa tutkittavaksi.

2) EIP:n avoimuuspolitiikka ei ole yhteensopiva Århusin yleissopimuksen, Århusin yleissopimuksen **määräysten soveltamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1367/2006 (jäljempänä Århusin asetus)** ja asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen 1049/2001 (jäljempänä asetus 1049/2001) kanssa.

7. Oikeusasiamies pyysi EIP:tä selittämään, miksi EIP-CM katsoi, että suurin osa kantelun näkökohdista oli jätettävä tutkimatta. Koska kantelijat olivat esittäneet tiettyjä huolenaiheita, jotka liittyivät EIP:n ja CM:n välisen kantelujen käsittelymenettelyn menettelyllisiin näkökohtiin, oikeusasiamies pyysi EIP:ltä myös selvennystä näihin näkökohtiin, kuten EIP:n ja CM:n

sääntöihin ja käytäntöihin, jotka koskevat valitusten vastaanottamisen hyväksymistä, sekä menettelyistä, jolla se ilmoittaa käsiteltäväksi ottamista koskevan tarkastuksen tuloksista kantelijoille.

8. Lopuksi oikeusasiamies pyysi EIP:tä vastaamaan kantelijoiden väitteeseen, jonka mukaan EIP:n avoimuuspolitiikka ei ole tietojen saatavuutta koskevien EU:n ja kansainvälisten sääntöjen mukainen.

9. **EIP selvensi 24** päivänä toukokuuta 2017 EIP:n ja CM:n kantaa. EIP selitti, että se oli käsitellyt suurinta osaa kantelijoiden olennaisista huolenaiheista, jotka koskivat avoimuuspolitiikan väitettyä yhteensopimattomuutta tiedonsaantia koskevien EU:n ja kansainvälisten sääntöjen kanssa EIP:n avoimuuspolitiikan tarkistamisesta vuosina 2014–2015 järjestetyn julkisen kuulemisen yhteydessä ja myös muissa tapauksissa. EIP vastasi kuitenkin kantelijoille 24. toukokuuta 2017 ja toimitti oikeusasiamiehelle jäljennöksen kirjeestä. Kantelijat esittivät 31 päivänä elokuuta 2017 huomautuksia EIP:n vastauksesta.

10. Oikeusasiamiehen päätöksessä otetaan huomioon kaikki edellä mainitut seikat. Siinä otetaan myös huomioon, että EIP on käynnistänyt EIP:n mekanismin uudelleentarkastelun. Ehdotus tarkistetuiksi EIP:n toimintaperiaatteiksi ja menettelyiksi toimitettiin oikeusasiamiehelle kommentoitavaksi 13. joulukuuta 2016. Toukokuussa 2017 EIP käynnisti julkisen kuulemisen. EIP:n ja CM:n uuden politiikan ja menettelyjen olisi tultava voimaan vuonna 2018.

EIP-CM:n päätöksestä jättää valitus tutkimatta

EIP:n politiikan laillisuutta koskevien valitusten tutkittavaksi ottaminen

11. EIP-CM:ään sovelletaan EIP:n hallintoneuvoston 2 päivänä helmikuuta 2010 [3] hyväksymiä periaatteita, toimeksiantoja ja työjärjestystä, joita on täydennetty hallintokomitean joulukuussa 2011 hyväksymillä toimintamenettelyillä [4] – ”EIP-CM:n säännöt”.

12. Kantelijat väittivät, että EIP:n ja CM:n sääntöjen mukaan EIP-CM oli toimivaltainen käsittelemään kantelun, jossa kyseenalaistettiin EIP:n politiikan laillisuus. Kantelijat väittivät, että niiden kantelu ei kuulu EIP:n ja CM:n säännöissä [5] esitettyjen tutkittavaksi ottamisen edellytysten piiriin.

13. Kantelijat väittivät myös, että EIP:n mekanisme koskevien sääntöjen [6] nojalla kuka tahansa henkilö tai ryhmä, joka väittää, että EIP:ssä on epäkohtia, voi tehdä kantelun. Kantelijat totesivat, että hallinnolliseen epäkohtaan sisältyy EU:n lainsäädännön noudattamatta jättäminen. Ne totesivat myös, että EIP:n hallintoneuvoston hyväksymät avoimuussäännöt ovat EIP:n CM-säännöissä [7] tarkoitettu ”päätös”, jonka mukaan kantelu voidaan ottaa tutkittavaksi, jos väitteet koskevat **EIP:n** päätöstä, **toimintaa tai laiminlyöntiä** .

14. EIP oli eri mieltä ja väitti, että **EIP-CM tiedusteleo pikemminkin EIP:n toimintaa kuin EIP:n hallintoelinten hyväksymää poliittista kehystä** . EIP esitti näkemyksensä tueksi useita EIP:n ja CM:n sääntöihin sisältyviä säännöksiä [8] .

15. Oikeusasiamies toteaa, että EIP:n ja CM:n säännöistä ei ole selvää, onko EIP-CM toimivaltainen käsittelemään valituksia, joilla riitautetaan EIP:n **politiikan** laillisuus. Oikeusasiamies myöntää, että periaatteiden ja toimeksiannon mukaan EIP:n mekanismi keskittyy ensisijaisesti arvioimaan, ovatko EIP:n päätökset ja toimet nykyisen toimintakehyksen mukaisia. Oikeusasiamies huomauttaa kuitenkin, että periaatteet ja toimeksianto eivät nimenomaisesti estä EIP:n mekanismia käsittelemästä valituksia, joissa kyseenalaistetaan EIP:n toimintaperiaatteet, koska tämältyyppiset kantelut eivät kuulu tutkittavaksi ottamisen edellytysten piiriin ja että hallinnolliseen epäkohtaan sisältyy sovellettavan EU:n lainsäädännön noudattamatta jättäminen.

16. EIP:llä on tärkeä rooli EU:n poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa, ja se katsoo olevansa tilivelvollinen EU:n kansalaisille [9] . Oikeusasiamies katsoo tässä yhteydessä, että kansalaisilla on oltava mahdollisuus käyttää EIP:n työhön liittyviä tehokkaita valitusmenettelyjä ja että sen on otettava asianmukaisesti huomioon kaikki EIP:n tietoon tulleet julkiset huolenaiheet. Pankin on päätettävä, voisiko EIP:n hallintoneuvoston hyväksymä politiikka valvoa EIP:n sisäistä valitusmekanismia tai muuta EIP:n yksikköä. Vastuuvellisuuden varmistamiseksi EIP:llä on kuitenkin oltava käytössään menettelyt, jotta yksi sen yksiköistä voi vastata kansalaisten huolenaiheisiin, jotka koskevat sen sisäisten politiikkojen yhteensopivuutta EU:n lainsäädännön kanssa.

17. Oikeusasiamies otti tämän kysymyksen esiin huomautuksissaan, jotka hänen toimistonsa toimitti EIP:lle tarkistetun EIP:n toimintapolitiikan luonnoksesta [10] . EIP otti oikeusasiamiehen huomautukset huomioon ja muutti toimintapolitiikkaa koskevaa luonnosta täsmentäen, että EIP-CM ei **käsittele valituksia, joissa kyseenalaistetaan EIP:n politiikkojen laillisuus, vaan pääsihteeri käsittelee ne** [11] .

EIP:n ja CM:n menettelysääntöjen väitetty rikkominen

18. Kantelijat väittivät oikeusasiamiehelle, että EIP-CM rikkoi omia menettelysääntöjään, koska se ei sisällyttänyt hyväksymispäätöstä vastaanottotodistukseen.

19. Oikeusasiamies totesi EIP:n kanssa, että EIP:n ja CM:n työjärjestyksestä ja toimintamenettelyistä ei ollut selvää, onko hyväksyttävyytarkastuksen tulos **ilmoitettava** tai **voidaanko** siitä ilmoittaa samanaikaisesti vastaanottoilmoituksen kanssa, koska teksteissä on ristiriitaisuuksia [12] . EIP vastasi, että näitä eroja käsitellään EIP:n mekanismin uudelleentarkastelun yhteydessä.

20. Oikeusasiamies toteaa, että EIP:n ja CM:n tarkistettujen menettelyjen luonnoksessa selvennetään asiaa toteamalla, että *”kantelijoille lähetetään vastaanottoilmoitus 10 työpäivän kuluessa kantelun vastaanottamisesta* . **Jos tutkittavaksi ottamista koskeva päätös on jo**

tehty, se annetaan tiedoksi samanaikaisesti ” (1.3.1 artikla).

21. Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelijat väittivät myös, että vastaanottoilmoituksen sanamuoto, jossa EIP-CM ilmoitti heille, että heidän kantelunsa oli kirjattu ja ilmoitti, milloin he saattoivat odottaa virallista vastausta, merkitsi, että kantelu voitiin ottaa tutkittavaksi.

22. Oikeusasiamies toteaa, että nykyisissä toimintamenettelyissä [13] ”*hyväksyttävyydestä* jälkeen kantelut rekisteröidään ja käsiteltäväksi otetut kantelut noudattavat sisäistä valitusten käsittelyprosessia. Kantelijoille ilmoitetaan i) valituksen rekisteröinnistä , ii) tutkimuksen/arvioinnin aloittamisesta ja iii) **päivämäärästä, johon mennessä he voivat odottaa vastausta (40/140 työpäivää)**. Jos valitusta ei voida ottaa tutkittavaksi, kantelijoille ilmoitetaan syyt, joiden vuoksi valitusta ei voida ottaa tutkittavaksi, ja annetaan tarvittaessa ehdotuksia siitä, kenen puoleen he voivat vastata.

23. Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että ilmoittaessaan, että kantelu oli kirjattu ja että EIP-CM lähettäisi virallisen vastauksen 140 työpäivän kuluessa, EIP-CM antoi vaikutelman, että koko kantelu oli hyväksyttävä eikä vain osa siitä. Tämä ei estä EIP-CM:ää tarkastelemasta uudelleen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, koska kaikki asiat ovat samanarvoisia.

24. Oikeusasiamies katsoo, että EIP:n ja CM:n tarkistettujen sääntöjen luonnoksessa selvennetään, miten EIP aikoo viestiä kantelijoiden kanssa tässä asiassa, toteamalla, että “[I] jos valitus otetaan tutkittavaksi , kantelijoille ilmoitetaan i) kantelun rekisteröinnistä, ii) rekisterinumerosta iii) tutkimuksen/arvioinnin aloittamisesta ja iv) päivämäärästä, johon mennessä he voivat odottaa vastausta .”

25. Väärinkäsitysten välttämiseksi oikeusasiamies ehdottaa, että aina kun EIP-CM ei ole saanut päätökseen hyväksymistarkastusta lähettäessään vastaanottotodistusta, se toteaa nimenomaisesti, että vastaanottoilmoitus ei tarkoita sitä, että EIP:n ja CM:n olisi ottanut kantaa kantelun tutkittavaksi ottamiseen.

26. Edellä 16 ja 17 kohdassa esitettyjen päätelmien mukaisesti EIP:n on otettava huomioon myös ne yleisön esittämät kysymykset ja huolenaiheet, jotka eivät kuulu EIP-CM:n valtuuksiin. Kun EIP:n avoimuuspolitiikkaa koskeva valitus jätetään tutkimatta, EIP:n olisi sen vuoksi pitänyt antaa kantelijoille neuvoja vaihtoehtoisista toimenpiteistä tai siirtää ne asianomaiselle osastolle EIP:n henkilöstön hyvää hallintotapaa koskevien sääntöjen [14] mukaisesti. Oikeusasiamies panee kuitenkin merkille, että EIP on vastannut kantelijoille asiasisällön osalta oikeusasiamiehen tämän tutkimuksen yhteydessä esittämän ehdotuksen mukaisesti.

Menettelyllisiä kysymyksiä koskevat päätelmät

27. Oikeusasiamies toteaa, että EIP selvittää parhaillaan, mikä yksikkö käsittelee kansalaisten huolenaiheita, jotka koskevat muun muassa sen politiikkojen laillisuutta ja sitä, miten EIP-CM:n olisi ilmoitettava käsiteltäväksi ottamista koskevan tarkastuksen tuloksista kantelijoille.

Oikeusasiamies katsoo, että EIP on ryhtynyt tarvittaviin toimiin näiden ongelmien ratkaisemiseksi edellyttäen, että nämä säännökset säilytetään lopullisissa EIP:n ja CM:n säännöissä.

28. Oikeusasiamies katsoo myös, että EIP on ratkaissut tutkimuksensa yhteydessä kysymyksen siitä, että kantelijoille ei alun perin vastattu heidän huolenaiheensa sisällöstä, nimittäin siitä, että EIP:n avoimuuspolitiikka on ristiriidassa tiedonsaantia koskevan EU:n ja kansainvälisen oikeuden kanssa. Tämän kysymyksen sisältöä käsitellään seuraavassa.

EIP:n avoimuuspolitiikan yhteensopivuus Århusin yleissopimuksen, Århusin asetuksen ja asetuksen 1049/2001 kanssa

29. Kantelijat ilmaisivat huolensa siitä, että EIP:n avoimuuspolitiikka ei ole yhteensopiva Århusin yleissopimuksen, Århusin asetuksen ja asetuksen 1049/2001 kanssa.

30. Kantelijoiden mukaan EIP:n TP:tä voidaan pitää hallinnollisena päätöksenä, johon voi liittyä hallinnollinen epäkohta, ellei se ole EIP:tä sitovien sääntöjen ja periaatteiden mukainen.

Asetuksen 1049/2001, Århusin asetuksen ja Århusin yleissopimuksen sovellettavuus EIP:hen (EIP:n täytäntöönpanoasetuksen 3.7, 3.8 ja 5.1 artikla)

31. Oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevaa EU:n lainsäädäntöä – tällä hetkellä asetusta 1049/2001 – sovelletaan EIP:hen vain silloin, kun EIP hoitaa ”hallinnollisia tehtäviään” [15].

32. Kantelijat väittävät, että EIP tekee oikeudellisen virheen todetessaan TP:n 3.8 artiklassa, että ”EIP:n olisi itse päätettävä avoimuuden, hyvän hallintotavan ja osallistumisen periaatteiden mukaisesti, miten yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevia yleisiä periaatteita ja rajoituksia olisi sovellettava pankin erityistehtäviin. EIP tekee tämän toimintapolitiikan ja erityisesti jäljempänä 5 artiklassa säädettyjen asiakirjoihin tutustumista koskevien poikkeusten soveltamisen kautta.” Kantelijat väittivät, että koska EIP ei harjoita lainsäädännöllistä tai oikeudellista toimintaa, sen toiminta, lainananto mukaan luettuna, on luonteeltaan hallinnollista ja siihen sovelletaan asetusta 1049/2001. Kantelijat väittivät myös, että Århusin yleissopimusta ja Århusin asetusta sovelletaan kaikkiin pankin hallussa oleviin lainanantotietoihin.

33. Vastauksessaan EIP väitti, että sen sijaan, että se olisi rajoittanut TP:n soveltamisalaa hallinnollisiin tehtäviinsä, se oli mennyt pidemmälle kuin on tarpeen [16] ”ottamalla huomioon asetuksen 1049/2001 säännökset avoimuuspolitiikassaan (sekä nykyisissä että aiemmissa versioissa) ja soveltamalla niitä kaikkiin EIP:n toimiin”.

34. EIP oli samaa mieltä siitä, että siihen sovelletaan Århusin asetusta ja Århusin yleissopimusta. Se katsoi kuitenkin, että riittää, kun todetaan 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa,

että siirtohinnoittelusopimusta sovelletaan ”rajoittamatta” yleisön oikeutta tutustua EIP:n hallussa oleviin tietoihin tai asiakirjoihin, jotka voivat johtua Århusin yleissopimuksesta ja Århusin asetuksesta.

35. Oikeusasiamies toteaa ehdottaneensa täytäntöönpanoasetuksen 3.5–3.8 artiklan sanamuotoa osallistuessaan EIP:n tukiohjelman tarkistamiseen vuonna 2014. Tätä sanamuotoa on luettava yhdessä täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa, jossa luodaan yleinen **tietojen ilmaisemista koskeva oletama, jossa todetaan, että ”*kaikki pankin hallussa olevat tiedot ja asiakirjat on esitettävä pyynnöstä, paitsi jos on olemassa pakottava syy olla antamatta tietoja (ks. jäljempänä ”Poikkeukset”)*”.**

36. Oikeusasiamies katsoo, että investointiohjelman 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan sanamuodon vuoksi EIP:n ei tarvinnut määritellä hallinnollisten tehtäviensä laajuutta, koska 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tunnustetaan, että *kaikki tiedot ja asiakirjat, mukaan lukien sen lainanantotoimintaa koskevat asiakirjat, voidaan pyynnöstä luovuttaa*. Kuten oikeusasiamies korosti tuolloin, kaikki pyrkimykset määritellä EIP:n hallinnollisten tehtävien laajuus verrattuna muihin kuin hallinnollisiin tehtäviin ”*olisivat täynnä oikeudellisia ja käytännöllisiä ongelmia, ja ne johtaisivat todennäköisesti pitkiin erimielisyyksiin, joissa EIP näyttäisi pyrkivän kaventamaan yleisen avoimuusperiaatteen soveltamisalaa*” [17].

37. Oikeusasiamies toteaa, että täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tunnustetaan, että Århusin yleissopimusta ja Århusin asetusta sovelletaan EIP:hen. Oikeusasiamies ymmärtää täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan sanamuodon tarkoittavan sitä, että jos siirtohinnoittelusopimus ja Århusin yleissopimuksen ja Århusin yleissopimuksen erityiset asiakirjojen saatavuutta tai tietoja koskevat säännöt olisivat ristiriidassa, viimeksi mainittu olisi etusijalla kaikissa EIP:n toimissa.

Oikeus tutustua asiakirjoihin julkisen rekisterin kautta (EIP:n täytäntöönpanoasetuksen 4 artikla)

38. Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 [18] säädetään velvollisuudesta antaa yleisön tutustua asiakirjarekisteriin ja, jos asiakirjoja ei anneta suoraan tutustuttavaksi rekisterin kautta, ilmoittaa mahdollisuuksien mukaan, missä asiakirja sijaitsee. Århusin asetuksessa [19] säädetään, että EU:n toimielinten ja elinten on järjestettävä tehtäviensä kannalta merkityksellinen ympäristötieto, joka on niiden hallussa, jotta tällaista ympäristötietoa voidaan levittää aktiivisesti ja järjestelmällisesti yleisölle erityisesti sähköisten tietokantojen avulla.

39. TP:n 4 §:n 4 momentissa todetaan, että ”sovellettavien lakien ja asetusten asettamisessa rajoissa lopullinen päätös siitä, mitä tietoja voidaan luovuttaa yleisölle, on pankin, joka päättää myös, mitkä asiakirjat julkaistaan sähköisessä ja/tai paperimuodossa ja mitkä asiakirjat ovat saatavilla ainoastaan pyynnöstä”. Täytäntöönpanoasetuksen 4.6 §:ssä todetaan, että ”*pankki julkaisee hankeyhteenvedot kaikista investointihankkeista vähintään kolme viikkoa ennen kuin EIP:n hallintoneuvoston on määrä hyväksyä hanke. Rajoitettua määrää hankkeista ei kuitenkaan julkaista ennen lautakunnan hyväksyntää eikä joissakin tapauksissa ennen*

lainan allekirjoittamista perusteltujen etujen suojaamiseksi tässä politiikassa säädettyjen julkistamista koskevien poikkeusten perusteella .”

40. Kantelijat väittivät, että TP:n 4 §:n 4 momentti ei täytä pankin oikeudellisia velvoitteita. Kantelijat arvostelivat myös 4 artiklan 6 kohdan sanamuotoa, jossa niiden mielestä jätetään EIP:lle liikaa harkintavaltaa tietojen ilmaisemisessa ja julkaisemisessa ja näin ollen kierretään asetuksen (EY) N:o 1049/2001 säännöksiä.

41. Vastauksessaan EIP totesi, että se on perustanut Århusin asetuksen mukaisen julkisen ympäristötietorekisterin ja kehittää sitä. Tietoja pankin hallussa olevan ympäristötiedon tyypistä ja laajuudesta annetaan EIP:n verkkosivuston osiossa ”usein kysytyt kysymykset”. EIP:n mukaan ”usein esitettyjä kysymyksiä” koskeva osio on samanlainen kuin oikeusasiamiehen julkinen rekisteri,

42. EIP väitti, että siirtohinnoittelusopimuksen 4 artiklassa ei oteta käyttöön poikkeusta oikeudesta saada tietoja sen 5 artiklassa kuvattujen poikkeusten lisäksi. EIP huomautti myös, että kaikki pankin rahoittamat hankkeet, mukaan lukien hankkeet, joita ei julkaista ennen niiden hyväksymistä tai allekirjoittamista, julkaistaan sen jälkeen, kun ne on allekirjoitettu, ja että kaikkiin pankin hallussa oleviin hankkeisiin liittyviin tietoihin sovelletaan pyynnöstä toimitettavia tietoja koskevia periaatteita.

43. Oikeusasiamies panee merkille, että EIP on perustanut julkisen ympäristötietorekisterin. Oikeusasiamiehellä on aiemmin ollut tilaisuus tarkastella EIP:n käytäntöjä, jotka koskevat ympäristötiedon ennakoivaa luovuttamista [20] . Tässä tutkimuksessa ei kuitenkaan arvioida EIP:n *käytäntöjä* vaan sitä, onko EIP:n tukiohjelman *laatiminen* EIP:tä sitovien sääntöjen ja periaatteiden mukainen. Oikeusasiamies katsoo, että vaikka täytäntöönpanoasetuksen 4 artiklan sanamuotoa voitaisiin parantaa, se tarjoaa riittävät takeet asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ja Århusin asetuksen noudattamisesta toteamalla, että EIP:n harkintavaltaa sovelletaan **sovellettavien lakien ja asetusten rajoissa**.

44. Oikeusasiamies katsoo, että EIP:n vastaus TP:n 4.6 artiklaan on kohtuullinen, sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeusasiamiehen arviota kantelijoiden väitteistä, jotka koskevat täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklassa kuvattuja tietojen ilmoittamista koskevia poikkeuksia (ks. jäljempänä).

Poikkeukset (soveltamisasetuksen 5 artikla)

45. EIP:n TP:n 5 artiklassa säädetään tietojen ilmaisemista koskevasta olettamasta, mutta siinä säädetään myös poikkeuksista, joissa tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi tiettyjen etujen suojaa.

Ympäristötiedon ja muun kuin ympäristötiedon erottaminen toisistaan

46. Kantelijat väittivät, että siirtohinnoittelussa olisi erotettava toisistaan ympäristötiedot, joihin sovelletaan Århusin yleissopimuksen ja Århusin asetuksen mukaista erityisjärjestelmää, ja muut kuin ympäristöä koskevat tiedot. Kantelijat väittivät, että TP:n 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa, jossa todetaan, että *"saatavuus on evättävä, jos tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi [...] EU:n, sen toimielinten ja elinten tai jäsenvaltion finanssi-, raha- tai talouspolitiikan suojaa"*, ei ole Århusin yleissopimuksessa eikä sitä pitäisi soveltaa ympäristötietoihin.

47. EIP vastasi, että siirtosuunnitelmassa otetaan huomioon ympäristöön liittyvien tietojen ja asiakirjojen erityisluonne sekä pankin velvoitteet noudattaa Århus-asetusta.

48. Oikeusasiamies katsoo, että EIP:n selitykset ovat kohtuullisia, koska EIP:n TP:tä sovelletaan *"rajoittamatta"* yleisön oikeutta tutustua tietoihin ja asiakirjoihin Århusin yleissopimuksen ja Århusin asetuksen perusteella.

Salassapitosopimukset

49. Kantelijat huomauttivat, että täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 5 kohdan mukaan EIP voi evätä oikeuden tutustua asiakirjaan, *"jos tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kaupallisten etujen suojaa"*. Alaviitteessä täsmennetään, että *"kaupallinen etu" kattaa muun muassa tapaukset, joissa pankki on tehnyt salassapitosopimuksen. Myös kaupallisia etuja voidaan suojata luottamuksellisuutta koskevan sopimuksen voimassaolon päätyttyäkin.* Kantelijat katsovat, että TP:n 5.5 §: ssä annetaan pankille liikaa harkintavaltaa, koska pankin tekemät rahoitus sopimukset voivat sisältää ympäristötietoa.

50. EIP väitti, että alaviitteestä käy ilmi vain esimerkki tapauksista, jotka ovat yleisiä pankkitoiminnassa. EIP myönsi, että rahoitus sopimukset voivat sisältää ympäristötietoa eikä niitä voida evätä yleisöltä. EIP totesi lisäksi, että se analysoi kutakin asiaa erikseen unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella määrittääkseen, onko kyseessä yleisiä etuja, jotka syrjäyttävät muiden oikeutettujen etujen suojaamisen.

51. Oikeusasiamies pitää EIP:n selityksiä kohtuullisina.

Tarkastuksia, tutkimuksia ja auditointeja koskeva luottamuksellisuusolettama

52. Täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 5 kohdassa säädetään, että *"tarkastusten, tutkimusten ja tilintarkastusten yhteydessä kerättyjen ja tuotettujen tietojen ja asiakirjojen sulkemisen katsotaan heikentävän tarkastusten, tutkimusten ja tilintarkastusten tarkoitusten suojaa myös sen jälkeen, kun ne on päätetty tai asianomainen säädös on tullut lopulliseksi ja jatkotoimet on toteutettu."*

53. Kantelijat väittivät, että yleisen oletaman laajentaminen kaikkiin EIP:n suorittamiin tutkimuksiin liittyviin asiakirjoihin, myös silloin, kun tutkimus päätetään, ei perustu EU:n lainsäädäntöön.

54. EIP:n pääasiallisena perusteluna oli se, että tällä säännöksellä ”*löydetään tasapaino pankin tarpeesta varmistaa tutkintamenettelyjensä moitteeton toiminta menneisyydessä, nykyisissä ja tulevaisissa tapauksissa ja toisaalta sen vakaan sitoutumisen avoimuuteen. Tämä on erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon, että sisäisiä tutkimuksia voidaan seurata paitsi myöhemmillä sisäisillä tutkimuksilla tai tarkastuksilla myös kansallisilla rikostutkimuksilla.*” EIP huomautti myös, että se julkaisee yhteenvedon poikkeuksen kattamista tutkimuksista ja että poikkeus ei kata EIP:n ja CM:n käsittelemiä tapauksia.

55. Oikeusasiamies on jo antanut EIP:lle suosituksen, joka koskee EIP:n aiemman tutkimussuunnitelman mukaista sisäistä petostutkimusta koskevan kertomuksen julkistamista [21] .

56. EU:n tuomioistuimet eivät ole lausuneet yleisen oletamuksen soveltamisesta, jonka mukaan EIP:n tutkimuksissa ei anneta tietoja.

57. Tutkimukset ja tarkastukset ovat luonteeltaan hallinnollisia. Oikeusasiamies panee mieluummin merkkeille EIP:n halukkuuden ottaa huomioon asetuksen 1049/2001 säännökset ja ottaa ne huomioon soveltamissuunnitelmassaan ja **soveltaa niitä kaikkeen toimintaansa** tekemättä eroa hallinnollisten ja muiden tehtävien välillä.

58. Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että kaikki asiakirjoihin tutustumista koskevat poikkeukset, jotka täydentävät asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyjä poikkeuksia tai poikkeavat niistä, olisi yksilöitävä ja perusteltava selvästi siirtymäsuunnitelmassa. Tällaisilla poikkeuksilla ei myöskään saisi loukata Århusin yleissopimuksessa ja Århusin asetuksessa määrättyä oikeutta tutustua ympäristötietoihin ja -asiakirjoihin.

59. Oikeusasiamies ei ole vakuuttunut siitä, että soveltamisasetuksen 5 artiklan 5 kohdan sanamuoto poikkeaa asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 [22] säädetyistä vastaavasta poikkeuksesta suhteessa yleiseen tavoitteeseen varmistaa aiempien, nykyisten ja tulevien tutkimusten moitteeton toiminta. Vaikka EIP voisi perustella oletamuksen olla antamatta tietoja meneillään olevia EIP:n tutkimuksia varten, se ei voi vedota yleiseen oletamaan, jonka mukaan tietoja ei ole annettu tiedoksi **kaikkien** tarkastusten, tutkimusten ja tilintarkastusten osalta määräämättömäksi ajaksi .

60. Oikeusasiamies panee lisäksi merkkeille, että EIP:n TP laajentaa yleistä oletamusta ilmoittamatta jättämisestä **tutkimuksen päättämisen jälkeen**. Vaikka kyseessä olisi petostutkimus, yleinen oletamus siitä, että tietoja ei paljasteta, olisi periaatteessa voimassa vain niin kauan kuin tutkinta on käynnissä. Oikeusasiamies katsoo, että EIP voisi taata mahdollisten myöhempien sisäisten tutkimusten tai kansallisten rikostutkimusten tarkoituksen suojelun arvioimalla asiakirjapyyntöjä tapauskohtaisesti.

61. Oikeusasiamies kannustaa näin ollen EIP:tä ottamaan asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan sanamuodon huomioon soveltamissuunnitelmassaan ja poistamaan oletettaman siitä, että tietoja ja asiakirjoja, jotka on kerätty ja tuotettu tarkastusten, tutkimusten ja tilintarkastusten yhteydessä, ei paljasteta, myös sen jälkeen, kun ne on päätetty.

Välitetyt lainat

62. Siirtohinnoittelusopimuksen 5.13 §:ssä todetaan, että ”ajatukset kattavat myös tiedot paikallisten pankkien yksittäisistä määrärahoista, joilla tuetaan niiden omien asiakkaiden investointeja EIP:n kanssa tehtyjen luottolimiittien puitteissa. Nämä tiedot kuuluvat välittäjäpankin toimivaltaan osana pankin ja sen asiakkaiden välistä tavanomaista liikesuhdetta. EIP kannustaa kuitenkin välittäjäpankkia asettamaan saataville tietoja, jotka koskevat sen suhdetta EIP:hen.”

63. Kantelijat väittivät, että täytäntöönpanolain 5.13 §:ssä säädetään lisäpoikkeuksesta välitettyjen lainojen ilmoittamiseen. Kantelijat katsovat, että tämä poikkeus vapauttaa merkittävän osan EIP:n lainanantotoiminnasta läpinäkyvyyttä ja avoimuutta koskevien periaatteiden ulkopuolelle, koska useat Mid-Cap-lainoihin [23], maailmanlaajuisiin lainoihin [24] ja rahastoihin liittyvät asiakirjat sisältävät ympäristötietoa [25].

64. EIP vastasi, että välitettyihin lainoihin sovelletaan samoja avoimuusvaatimuksia kuin muuntotyyppeihin lainoihin. EIP huomautti kuitenkin, että sen hallussa oleva välitettyihin lainoihin liittyvä ympäristötieto on erilainen. Koska EIP:llä ei ole sopimussuhdetta lopullisiin edunsaajiin, välitettyihin lainoihin liittyvien yksittäisten määrärahojen ympäristötietojen julkistaminen kuuluu rahoituksen välittäjien ja/tai toimivaltaisten viranomaisten vastuulle.

65. Oikeusasiamies ymmärtää, että täytäntöönpanoasetuksen 5.13 artiklassa ei oteta käyttöön mitään poikkeusta kaupallisten etujen ja kolmansien osapuolten asiakirjojen suojaa koskeviin poikkeuksiin. Oikeusasiamies ehdottaa näin ollen, että EIP harkitsisi huolellisesti, onko tarpeen säilyttää 5.13 artiklan nykyinen sanamuoto, koska tämä artikla voi johtaa yleisöä harhaan.

Tietopyyntöjen käsittelymenettely

66. Täytäntöönpanoasetuksen 5.22 artiklan mukaan EIP vastaa yleensä tietopyyntöihin 15 työpäivän kuluessa. Direktiivin 5.22 artiklan alaviitteessä 8 todetaan, että käytännössä tietopyyntöihin voi liittyä pidempiä määräaikoja useissa tapauksissa, kuten kolmansia osapuolia koskevissa tietopyynnöissä.

67. Kantelijat huomauttivat, että asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 ja Århusin yleissopimuksessa ei sallita määräjän pidentämistä kolmansia osapuolia koskevien tietopyyntöjen osalta.

68. EIP väitti, että alaviite 8 ei muuta määräaikoja, mutta selittää, että joissakin tapauksissa EIP ei voi noudattaa määräaikaan sellaisen olosuhteiden vuoksi, joihin se ei voi vaikuttaa. EIP huomautti, että tämä tunnustetaan myös asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 [26], jossa säädetään, että poikkeustapauksissa 15 työpäivän määräaika voidaan pidentää.

69. Oikeusasiamies toteaa, että soveltamisasetuksen 5.23 artikla vastaa jo asetusta (EY) N:o 1049/2001 [27]. Oikeusasiamies on näin ollen kantelijan kanssa samaa mieltä siitä, että alaviite 8 voi olla yleisön kannalta harhaanjohtava. **Oikeusasiamies kannustaa EIP:tä muuttamaan täytäntöönpanoasetuksen 5.22 artiklaa ja vastaavaa alaviitettä.**

70. Kantelijat ovat huolissaan myös siitä, että täytäntöönpanoasetuksen 5.33 §:ssä ja 5.34 §:ssä [28] ei anneta kansalaisille täsmällisiä tietoja käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista, jos EIP hylkää uudistetun hakemuksen tai jättää sen huomiotta (eli EIP:tä pyydetään tarkistamaan asiakirjoihin tutustumista koskeva päätös). Ne väittivät, että lisävaihe, joka liittyy valituksen tekemiseen EIP-CM:lle, on hämmentävä ja voi johtaa siihen, että kantaja ei voi riitauttaa päätöstä unionin tuomioistuimissa.

71. Oikeusasiamies katsoo, että täytäntöönpanoasetuksen 5.33 artiklan sanamuoto vastaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 [29] 8 artiklan 1 kohdan sanamuotoa ja ottaa samalla huomioon EIP:n ja oikeusasiamiehen välisen yhteisymmärryspöytäkirjan.

Päätelmät soveltuvuudesta yhteismarkkinoille

72. Vaikka tiettyjä säännöksiä on parannettava, oikeusasiamies ei pidä EIP:n avoimuuspolitiikkaa muotoiltuna siten, että se merkitsisi hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies kannustaa EIP:tä parantamaan avoimuuspolitiikkansa tiettyjen artiklojen muotoilua tekemällä jäljempänä esitettyjä parannusehdotuksia.

Päätelmät

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavin päätelmin:

EIP:n avoimuuspolitiikan hyväksyminen ei ole hallinnollinen epäkohta.

EIP on ratkaissut kysymykset siitä, miten se käsittelee EIP:n sisäisten politiikkojen laillisuutta koskevia julkisia huolenaiheita ja miten se ilmoittaa sisäisen valitusmekanisminsa käsittelemien valitusten käsiteltäväksi ottamista koskevan tarkastuksen tuloksista.

Päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja Euroopan investointipankille.

Parannusehdotuksia

Oikeusasiamies kannustaa EIP:tä

- otetaan huomioon asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan sanamuoto avoimuuspolitiikassaan ja poistetaan olettamus siitä, että tietoja ja asiakirjoja, jotka on kerätty ja tuotettu tarkastusten, tutkimusten ja tilintarkastusten aikana, myös niiden päättämisen jälkeen, ei ilmaista.
- harkitsemaan avoimuuspolitiikkansa 5.13 artiklan uudelleenlaatimista välitettyjen lainojen osalta;
- laaditaan uudelleen 5 artiklan 2 kohta tietopyyntöjen käsittelyn määräajoista.

Jos valitusta koskevaa tutkittavaksi ottamista koskevaa päätöstä ei ole tehty vastaanottotodistusta lähetettäessä, EIP-CM:n olisi nimenomaisesti todettava, että vastaanottoilmoitus ei tarkoita, että EIP-CM olisi ottanut kantaa valituksen tutkittavaksi ottamiseen.

Emily O'Reilly

Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg, 23.5.2018

[1] Saatavilla osoitteessa:

<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-group-transparency-policy.htm> [Linkki]

[2] Saatavilla osoitteessa:

<https://www.ombudsman.europa.eu/activities/cooperation.faces/en/3809/html.bookmark> [Linkki]

[3] <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-policy.htm> [Linkki]

[4]

<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-operating-procedures.htm> [Linkki]

[5] Työjärjestyksen 2 artikla: kansainvälisiä järjestöjä, yhteisön toimielimiä ja elimiä sekä kansallisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia koskevat valitukset; valitukset EIP:n ja sen henkilöstön välisistä työsuhteista; valitukset, jotka on jo tehty muilla hallinnollisilla tai oikeudellisilla muutoksenhakumekanismeilla; nimettömien osapuolten tekemät valitukset; valitukset, joiden tavoitteena on saada taloudellista kilpailuetua tai jotka ovat luonteeltaan kohtuuttomia, toistuvia, aiheettomia tai haitallisia.

[6] Työjärjestyksen 2 artiklan 1 kohta.

[7] Toimintamenettelyjen 4 artiklan 3 kohta.

[8] Toimeksiannon 1 artiklan 1 kohdassa määrätään, että EIP:n jaCM:n tarkastelun kohteena on ” [EIP:n] **toimintaa** koskevien valitusten käsittely ”. Periaatteiden 3 artiklan 1 kohdassa määrätään, että yhteistyömekanismi ”arvioi **EIP-ryhmän toimintakehyksen** noudattamista ja raportoi siitä [...] ”. Toimeksiannon 4 artiklan 2 kohdan c alakohdassa rajoitetaan EIP:n jaCM:n tarkastelu siten, että siinä ”arvioidaan, onko EIP-ryhmän toimintaperiaatteita ja menettelyjä noudatettu ”. Toimeksiannon 4 artiklan 2 kohdan g alakohdassa muistutetaan, että EIP-CM ”antaa suosituksia korjaavista toimista ja/tai **nykyisten menettelyjen mahdollisista parannuksista** ” ja sulkee siten pois EIP:n politiikat.

[9] <http://www.eib.org/about/index.htm>

[10] Saatavilla osoitteessa:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocuments.faces> [Linkki]

[11] 4.3.7 artikla,

http://www.eib.org/attachments/consultations/public_consultation_complaints_mechanism_policy_draft_en.pdf [Linkki]

[12] Työjärjestyksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan ”vahvistukseen **voi sisältyä ilmoitus valituksen tutkittavaksi ottamisesta tai tutkimatta jättämisestä**”. EIP:n jaCM:n toimintamenettelyissä on eri säännös, jonka mukaan ”hyväksyttävyystarkastus tehdään 10 työpäivän kuluessa ja tulos ilmoitetaan kantelijalle (kantelijalle) **samanaikaisesti vastaanottoilmoituksen kanssa**” (4 artiklan 3 kohta).

[13] 4 artiklan 3 kohta

[14] 9 artikla, http://www.eib.org/attachments/general/code_en.pdf [Linkki]

[15] SEUT-sopimuksen 15 artiklan 3 kohta.

[16] SEUT-sopimuksen 15 artiklalla.

[17] Oikeusasiamiehen 21 päivänä lokakuuta 2014 antama panos EIP:n avoimuuspolitiikan tarkistamiseen on saatavilla osoitteessa

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/60106/html.bookmark> [Linkki]

[18] 11 artikla ja 12 artiklan 4 kohta

[19] 4 artikla

[20] Euroopan oikeusasiamiehen päätös Euroopan investointipankkia koskevan oma-aloitteisen

tutkimuksen OI/3/2013 päättämisestä. Saatavilla osoitteessa:

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/54587/html.bookmark> [Linkki]

[21] Euroopan oikeusasiamiehen päätös Euroopan investointipankkia (EIP) vastaan tehtyä kantelua 349/2014/OV koskevan tutkimuksen päättämisestä. Saatavilla osoitteessa

<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/59317/html.bookmark> [Linkki]

[22] 4 artiklan 2 kohdan kolmas luetelmakohta

[23] Rahoitusvälittäjälle myönnetty luotot, jotka lainaavat midcap-yritysten edistämien hankkeiden rahoituksesta saatavat tulot.

[24] Rahoitusvälittäjälle myönnetty luotot, jotka sitten lainataan omalla vastuullaan pienten ja keskisuurten hankkeiden rahoittamiseen.

[25] Esimerkiksi EIP:n arvio välittäjän lähestymistavasta ja kapasiteetista sekä sen toimintaympäristöstä; sellaisten järjestelmien ympäristö- ja sosiaaliseulonnat, joilla odotetaan olevan merkittäviä ympäristö- ja/tai sosiaalisia vaikutuksia ja riskejä; tiettyjen osahankkeiden ympäristö- ja sosiaalinen tarkastelu tai yksittäisten määrärahojen seuranta EIP:n ympäristöä ja sosiaalista huolellisuutta koskevan huolellisuusvelvoitteen yhteydessä.

[26] 7 artiklan 3 kohta

[27] *"5.23. Poikkeustapauksissa, esimerkiksi silloin, kun hakemus koskee erittäin pitkää asiakirjaa tai jos tietoja ei ole helposti saatavilla ja vaikea koota, määräaika voidaan pidentää ja asiasta on ilmoitettava yhteyshenkilölle viimeistään 15 työpäivän kuluttua sen vastaanottamisesta."*

[28] *"5.33 Jos uudistettu hakemus hylätään kokonaan tai osittain, pankki ilmoittaa hakijalle hänen käytettävissään olevista muutoksenhakukeinoista eli kantelun tekemisestä valitusmekanismille tai kanteen nostamisesta pankkia vastaan Euroopan unionin tuomioistuimessa. 5.34 Se, että pankki ei vastaa pyyntöön asetetussa määräajassa, katsotaan kielteiseksi vastaukseksi, joka oikeuttaa hakijan tekemään valituksen EIP:n valitusmekanismiin tai nostamaan kanteen pankkia vastaan tuomioistuimessa ."*

[29] *" Jos kieltäydytään kokonaan tai osittain, toimielin ilmoittaa hakijalle hänen käytettävissään olevista muutoksenhakukeinoista, eli nostaa kanteen [...] ja/tai tehdä kantelun oikeusasiamiehelle [...]."*